

**Uchwała Nr
Rady Gminy Małanów
z dnia2024r.**

w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, a także szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług oraz w sprawie rozszerzenia katalogu osób, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę, a także wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.) w związku z art. 50 ust. 6, ust. 6a, ust.6b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023r. poz. 901 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1.

Uchwała określa:

- 1) szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania;
- 2) szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich oraz sposób rozliczania wykonywania takich usług;
- 3) rozszerzenie katalogu osób, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę, a także wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych.

§ 2.

1. Osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagającym pomocy innych osób, a są jej pozbawione oraz osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić – przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

2. Ilekroć w niniejszej uchwale jest mowa o „specjalistycznych usługach opiekuńczych” rozumieć przez to należy specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

3. Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych przyznawana jest na podstawie decyzji administracyjnej z uwzględnieniem warunków określonych niniejszą Uchwałą.

4. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze będą świadczone w miejscu zamieszkania świadczeniobiorców, w dniach od poniedziałku do piątku z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.

§ 3.

1. Stawka za jedną godzinę usług opiekuńczych wynosi 100% minimalnej stawki godzinowej, o której mowa w art. 1 pkt 1a ustawy z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę ustalonej i ogłaszanej corocznie w trybie i na zasadach określonych w ustawie.

2. Stawka za jedną godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych wynosi 150% minimalnej stawki godzinowej, o której mowa w art. 1 pkt 1a ustawy z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę ustalonej i ogłaszanej corocznie w trybie i na zasadach określonych w ustawie.

§ 4.

1. Osoby niespełniające kryterium dochodowego określonego w art.8 ustawy o pomocy społecznej ponoszą odpłatność za wykonane usługi według poniższej tabeli:

Dochód osoby samotnej, samotnie gospodarującej lub przypadający na osobę w rodzinie zgodnie z art.8 ustawy o pomocy społecznej wyrażony w %	Wysokość odpłatności za jedną godzinę usługi w % dla:	
	osoby samotnej i osoby samotnie gospodarującej	osoby w rodzinie
do 150%	nieodpłatnie	nieodpłatnie
powyżej 150% do 180%	10 %	15 %
powyżej 180% do 200%	20 %	25 %
powyżej 200% do 250%	30 %	35 %
powyżej 250% do 300%	40 %	45 %
powyżej 300% do 350%	50%	55 %
powyżej 350% do 400%	60 %	65 %
powyżej 400% do 450%	70 %	75 %
powyżej 450%	100 %	100 %

2. Odpłatność za usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze ustalana jest miesięcznie, jako iloczyn liczby godzin usług świadczonych świadczeniobiorcy w danym miesiącu oraz stawki odpłatności za jedną godzinę usług.

3. Opłata za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze wnoszona jest na rachunek bankowy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malanowie.

§ 5.

1. Korzystający z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych może być częściowo lub całkowicie zwolniony z ponoszenia opłat.

2. Całkowite zwolnienie od opłat przysługuje w przypadku:

- 1) korzystania z usług opiekuńczych przez więcej niż jedną osobę w rodzinie;
- 2) korzystania, z co najmniej dwóch rodzajów usług w tym samym czasie;
- 3) ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej, placówce wychowawczej, rehabilitacyjnej bądź leczniczej;
- 4) ukończyły 85 rok życia.

3. Częściowe zwolnienie od opłat przysługuje ze względu na:

- 1) posiadanie znacznego stopnia niepełnosprawności;
- 2) ponoszenie stałych wydatków na leki, leczenie lub rehabilitację, których wysokość przewyższa 30% dochodu;
- 3) wystąpienie zdarzenia losowego, powodującego znaczne pogorszenie sytuacji materialnej;
- 4) okoliczności, w których żądanie zwrotu opłaty stanowiłoby dla osoby bądź rodziny nadmierne obciążenie finansowe lub niweczyłoby skutki udzielonej pomocy biorąc pod uwagę sytuację życiową, rodzinną i mieszkaniową.

4. Całkowite lub częściowe zwolnienie bądź odmowa zwolnienia z odpłatności za usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze następuje w drodze decyzji administracyjnej.

§ 6.

1. Usługi sąsiedzkie, jako rodzaj usług opiekuńczych przyznawane są osobom spełniającym warunki określone w art. 50 ust. 1 i ust. 2 ustawy o pomocy społecznej oraz w niniejszej uchwale Rady Gminy Malanów.

2. Usługi sąsiedzkie organizuje i realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malanowie.

3. Przyznanie usług sąsiedzkich wymaga każdorazowo decyzji administracyjnej wydanej przez Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w lub innego pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malanowie upoważnionego przez Wójta Gminy Malanów do wydawania decyzji w sprawach z zakresu pomocy społecznej.

§ 7.

1. Stawka opłaty za jedną godzinę usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich, określa § 3 ust. 1 niniejszej uchwały.

2. Warunki odpłatności za usługi sąsiedzkie a także szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, a także trybu ich pobierania określa § 4 i § 5 niniejszej uchwały.

§ 8.

1. Usługi sąsiedzkie mogą być przyznane osobom, dla których wsparcie w postaci tych usług będzie miało charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę, a także wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych.

2. Usługi sąsiedzkie obejmują pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgniarską, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji oraz w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

3. Usługi sąsiedzkie mogą być przyznane, jako wyłączna forma usług opiekuńczych osobom, które wymagają pomocy w zaspokojeniu podstawowych potrzeb życiowych lub zapewnieniu kontaktów z otoczeniem. Jeżeli osoba uprawniona do usług opiekuńczych wymaga także opieki higienicznej lub zleconej przez lekarza pielęgnacji usługi sąsiedzkie mogą być przyznane równolegle z usługami opiekuńczymi świadczonymi w innej formie.

4. Usługi sąsiedzkie świadczone będą w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy.

5. Usługi sąsiedzkie przyznaje się w wymiarze nieprzekraczającym 14 godzin w tygodniu.

§ 9.

Rozliczenie wykonania usług sąsiedzkich następuje poprzez złożenie przez osobę świadczącą usługi sąsiedzkie oświadczenia zawierającego zestawienie zrealizowanych usług. Zestawienie wskazuje zakres wykonanych usług oraz czas ich świadczenia (datę i godziny). Zestawienie przedkładane jest organizatorowi usług sąsiedzkich w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, na który usługi zostały przyznane. Zestawienie winno być opatrzone także podpisem podopiecznego.

§ 10.

Traci moc uchwała nr XII/76/2019 Rady Gminy Malanów z dnia 28 listopada 2019 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz w sprawie określenia szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat oraz trybu ich pobierania.

§ 11.

1. Do spraw wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie uchwały stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Malanowie

Alicja Maciejewska

Karolina Mięksiak

Radca prawny

Uzasadnienie do Uchwały Nr
Rady Gminy Malanów
z dnia

w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania a także szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania wykonywania takich usług oraz w sprawie rozszerzenia katalogu osób, dla których wsparcie w postaci usług sąsiedzkich będzie miało charakter uzupełniający opiekę sprawowaną przez rodzinę, a także wspólnie niezamieszkującego małżonka, wstępnych i zstępnych.

Zgodnie z przepisem art. 50 ust. 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023r. poz. 901 ze zm.) rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

W dniu 24 sierpnia 2023r. w Dzienniku Ustaw RP, opublikowana została ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw. Nowelizacja wprowadza do systemu pomocy społecznej nowe usługi społeczne, tj.: usługi opiekuńcze świadczone w formie usług sąsiedzkich oraz pobyty krótkoterminowe w domach pomocy społecznej w formie pobytów całodobowych i dziennych.

Usługi sąsiedzkie są nową formą świadczenia pomocy społecznej. Wprowadzenie usług sąsiedzkich podyktowane jest niedostosowaniem oferty usługowej do obecnych potrzeb oraz ograniczeniem zasobów kadry opiekuńczej, co spowodowało konieczność systemowego i środowiskowego rozwoju usług społecznych w imię idei deinstytucjonalizacji.

Wdrożenie usług sąsiedzkich przyczyni się do rozwoju usług społecznych, głównie dla osób starszych, które wymagają np. pomocy przy robieniu zakupów, sprzątaniu mieszkania, a jeszcze nie wymagają pomocy w formie usług opiekuńczych świadczonych przez opiekunki. Pod pojęciem usług sąsiedzkich należy rozumieć świadczenia pomocy społecznej o charakterze opiekuńczym, które organizowane są w miejscu zamieszkania.

Zgodnie z Ustawą usługi sąsiedzkie są formą wsparcia świadczoną przez osoby blisko mieszkające, które wynagradzane są w formie pieniężnej przez gminę. W ramach usług sąsiedzkich może być świadczona pomoc w następującym zakresie:

- 1) pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych,
- 2) prostą podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną – czynności podstawowe, które nie wymagają specjalistycznego przygotowania,
- 3) w miarę potrzeb oraz możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Z usług sąsiedzkich będzie mogła skorzystać osoba samotna, która z powodu wieku, choroby lub innych powodów wymaga wsparcia innych osób, natomiast nie może go otrzymać. Za osobę samotną uznaje się osobę, która:

- 1) samotnie prowadzi gospodarstwo domowe,
- 2) nie znajduje się w związku małżeńskim,

3) nie posiada zstępnych ani wstępnych, czyli dzieci, wnuków, rodziców, dziadków.

Zgodnie z przepisami, gmina w drodze uchwały może zadecydować o poszerzeniu katalogu osób, które będą mogły otrzymać usługi sąsiedzkie. W związku z tym z usług sąsiedzkich będą mogły skorzystać także te osoby, których rodzina, w tym wspólnie niezamieszkujący małżonek, zstępni i wstępni, nie mogą zaoferować takiego wsparcia.

Świadczeniem usług sąsiedzkich będą mogły zajmować się osoby, które spełnią poniższe wymagania:

- 1) ukończyły 18. rok życia,
- 2) nie należą do rodziny osoby, dla której mają być świadczone usługi,
- 3) nie są zamieszkującym oddzielnie członkiem rodziny (małżonkiem, wstępnym lub zstępnym) osoby, dla której mają być świadczone usługi,
- 4) oświadczyły, że są zdolne pod kątem psychofizycznym do świadczenia tego typu usług,
- 5) zamieszkują w okolicy osoby, dla której przeznaczone są usługi,
- 6) przeszły szkolenie w zakresie udzielania pierwszej pomocy,
- 7) zostały zaakceptowane przez organizatora usług i osobę, na rzecz której usługi te mają być świadczone.

Organizatorem usług sąsiedzkich jest gmina właściwa pod względem miejsca zamieszkania osoby, która będzie ubiegała się o przyznanie tego typu usług, albo innego rodzaju podmioty uprawnione do ich prowadzenia.

Tak jak przy pozostałych zadaniach gmina może zadecydować, czy organizując na swoim terenie usługę sąsiedzką będzie korzystać z możliwości jej zlecenia organizacjom społecznym.

W zależności od indywidualnych potrzeb i możliwości będzie decydować też o formie podejmowania współpracy z opiekunami-sąsiadami (w większości przypadków podstawą takiej współpracy będzie umowa zlecenia).

W przypadku realizacji przez gminę usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich, rada gminy określa w uchwale, jak świadczone będą usługi opiekuńcze tego typu i ile będzie kosztowało ich prowadzenie, w tym głównie:

- 1) szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze (w tym także świadczone w formie usług sąsiedzkich) i specjalistyczne usługi opiekuńcze (z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi),
- 2) szczegółowe warunki zwolnienia od opłat i tryb ich pobierania,
- 3) szczegółowe warunki przyznawania usług sąsiedzkich (np. czy będą to usługi „uzupełniające” usługi świadczone przez opiekunki środowiskowe, czy będą one przyznawane w pierwszej kolejności osobom pozbawionym usług opiekuńczych w ogóle),
- 4) wymiar (który może zostać wskazany także jako minimalny lub maksymalny),
- 5) zakres usług sąsiedzkich (przy założeniu, że czynności wykonywane w ramach tej usługi nie będą wymagały specjalnych kwalifikacji),

- 6) szczegółowy sposób rozliczania wykonania usług sąsiedzkich (np. przez wskazanie, czy wynagrodzenie będzie płatne ryczałtowo, czy za godzinę pracy).

Usługi sąsiedzkie opłacane będą przez gminy i to ich zadaniem będzie ustalenie zasad, na których będą one się odbywały, także pod kątem finansowym.

Wobec tego rada gminy jest uprawniona do podjęcia uchwały, w której określone zostanie, w jaki sposób będą świadczone usługi sąsiedzkie i ile będzie kosztowało ich prowadzenie.

Mając powyższe na uwadze podjęcie przedmiotowej uchwały jest w pełni uzasadnione.

Wójt

Ireneusz Augustyniak

